

#KvizZaSvakoga

11. Prvenstvo Hrvatske za mješovite parove

Autori: Petra Lypolt, Dejan Cerovec, Ana Kolobarić

- *kod svakog odgovora u uglatoj zagradi vidimo koliko je parova dalo točan odgovor od njih 65*
- *kod odgovora koje je dalo 3 i manje parova, istaknuto je koji su to parovi*

DRUŠTVO

---

1. Crkvu sv. Marije i crkvu sv. Stjepana dala je podići kraljica Jelena Slavna. Na području kojeg se **grada** nalaze ostaci tih dviju starohrvatskih građevina, a vjeruje se da je ova druga služila kao mauzolej hrvatskim kraljevima?
2. Kad je 28-godišnja konobarica Kitty Genovese silovana i ubijena na ulici u Queensu, saznalo se da je postojalo 37 svjedoka koji su vidjeli ili čuli što se događa, bez da je itko reagirao. U psihologiju je tada ušao koji **pojam od dvije riječi**?
3. U kojoj **državi** možete posjetiti kompleks od 11 monolitnih crkava uklesanih u stijene tijekom srednjeg vijeka, za čiju je izgradnju zaslužan kralj Gebre Meskel Lalibela koji je htio izgraditi „novi Jeruzalem“? Danas je to mjesto hodočašća i pod zaštitom je UNESCO-a. <https://ibb.co/XZx3jB9>
4. **Tko** je 1928. utemeljio i postao prvi predsjednik Vegetarskog društva u Hrvatskoj? Po njemu danas ime nosi javna ustanova koja, među ostalima, kvartalno izdaje časopis „Društvena istraživanja“.
5. U liturgijskoj godini vrijeme između božićnog vremena i korizme te nakon uskrsnog vremena naziva se vrijeme kroz godinu i traje 34 tjedna. S koje **dvije riječi** nazivamo svetkovinu koja se obilježava posljednju nedjelju liturgijske godine, a čiji latinski naziv glasi *Sollemnitatis Domini Nostri Iesu Christi Universorum Regis*?
6. Iako narod i dalje plaća s desetak različitih stranih valuta, koja je **država** prošle godine predstavila novu valutu *gold* kojom je zamijenila svoj dolar? <https://ibb.co/HDBFWfp3>
7. Slično kao što je Ljudevit Gaj značajan za hrvatski narodni preporod i jezik, koji njegov **suvremenik i imenjak** ima isti značaj za slovački nacionalni identitet i jezik, pa se po njemu danas zove slovački Institut za lingvistiku?
8. Međunarodna organizacija za migracije kaže da izvan Kine i Tajvana danas živi oko 60 milijuna Kineza. Uvjerljivo najviše, preko 9 milijuna, živi ih u kojoj azijskoj **državi**? Tamo čine oko 11% stanovništva, a u glavnom gradu imaju najveći svjetski Chinatown.
9. Gurdvara Hemkund Sahib posvećena njihovom desetom guruu, Gobindu Singhu, jedno je od mjesta hodočašća koje **religije**?
10. Koji je **filozof** iz 17. stoljeća, poznat po svojim djelima o etici i racionalizmu, bio ekskomuniciran iz židovske zajednice u Amsterdamu, a smatra se jednim od pionira moderne zapadne filozofije?
11. Prije Heraklova doba, prema legendama, Grci su imali trojicu junaka koja su se istaknula ubijanjem čudovišta. Jedan je Perzej, ubojica Meduze. Drugi je Belerofont, koji je ubio Himeru. Kako se zove **treći** koji je ubio zmaja, osnovao Tebu i Grcima donio alfabet?
12. Njegovo djelo „Ekistika: uvod u znanost o ljudskim naseljima“ iz 1968. znatno je utjecalo na suvremeno urbanističko planiranje, a tamo je predložio riječ „ekumenopolis“ za hipotetski grad u kojem bi živjelo kompletno stanovništvo planeta. Koji je **Grk** bio glavni arhitekt Islamabada?

1. SOLIN [17/65]
2. APATIJA PROMATRAČA / EFEKT PROMATRAČA / GENOVESE EFEKT [27/65]
3. ETIOPIJA [49/65]
4. Ivo PILAR [43/65]
5. KRIST KRALJ / Svetkovina KRISTA KRALJA [12/65]
6. ZIMBABVE [34/65]
7. Ludovít ŠTÚR [6/65]
8. TAJLAND [9/65]
9. SIKHIZAM [50/65]
10. Baruch SPINOZA [48/65]
11. KADMO [17/65]
12. Konstantinos Apostolou DOKSIADIS [7/65]

VISOKA KULTURA

---

1. Slavuj, Lisica i Petruška neke su od skulptura u pariškoj fontani posvećenju kojem **skladatelju**, a po njemu je nazvan i trg na kojem se fontana nalazi? <https://ibb.co/bDQbm2M>
2. Dug oko 2 km, kako se zove ovaj **otok** na Seini koji je Georges Seurat ovjekovječio jednog nedjeljnog popodneva? <https://ibb.co/6RGz59YQ>
3. Na kojem **jeziku** piše Han Kang koja je 2024. postala prva žena dobitnica Nobelove nagrade za književnost iz Azije, a njezin roman „Vegetarijanka“ prvi je roman na tom jeziku koji je dobio nagradu Booker?
4. Ako je 1 Martin Balsam, 2 John Fiedler, 3 Lee J. Cobb, 4 E. G. Marshall, 5 Jack Klugman, 6 Edward Binns, 7 Jack Warden, 9 Joseph Sweeney, 10 Ed Begley, 11 George Voskovec, a 12 Robert Webber, **tko** je broj 8?
5. Kako se zove **proizvođač klavira** kojeg je 1853. godine u New Yorku osnovao njemački imigrant? Poznata po visokoj kvaliteti svojih proizvoda, ta tvrtka dominira tržištem vrhunskih koncertnih klavira.
6. Koji se **talijanski izraz** koristi u glazbi da bi se opisalo sviranje pri kojem se „klizi“ s jednog tona na drugi? Kod klavira ili harfe možemo čuti diskretne tonove prilikom prijelaza, a kod violine ili trombona prijelaz je kontinuiran. Nemojte ga zamijeniti s *crescendom*.
7. Mark Barr, inženjer, fizičar i izumitelj, predložio je slovo ϕ kao standardnu notaciju za zlatni rez. Vjeruje se da je Barr izabrao upravo to slovo u čast kojem starom **Grku**, u čija se poznata djela ubrajaju „Atena Promahos“, „Atena Partenos“ i „Zeus iz Olimpije“?
8. Među njegovim 61 studijskim, 39 *live* i 46 kompilacijska, koji je **album** Milesa Davisa najprodavaniji, a po mnogima i najbolji jazz album ikad snimljen?

9. Među šest umjetnika slavne umjetničke skupine Gorgona nalaze se slikari Julije Knifer, Josip Vaništa, Đuro Seder i Marijan Jevšovar, arhitekt Miljenko Horvat te koji **kipar** rođen u Petrinji?
10. Koji **umjetnički i kulturni pravac**, dominantan u prvoj polovici 19. stoljeća u srednjoj Europi, karakterizira jednostavnost, skromnost i naglašavanje obiteljskih vrijednosti, a često se povezuje s građanskim stilom uređenja interijera?
11. Pod kojim je **mononimom** poznata plemkinja Maria d'Aquino, muza i inspiracija Giovannija Boccaccia, koju možemo pronaći u njegovim djelima?
12. U japanskoj kulturi čak je i praksa popravljanja predmeta umjetnost za sebe. Kako se zove **tehnika** u kojoj se razbijena keramika popravlja lakom posutim zlatom, srebrom ili platinom?

1. Igor Fjodorovič STRAVINSKI [38/65]
2. Île de la JATTE/ Île de la GRANDE JATTE [35/65]
3. KOREJSKOM [44/65]
4. Henry FONDA [32/65]
5. STEINWAY [41/65]
6. GLISSANDO [36/65]
7. FIDIJA [44/65]
8. KIND OF BLUE [22/65]
9. Ivan KOŽARIĆ [16/65]
10. BIDERMAJER [25/65]
11. FIAMMETTA [22/65]
12. KINTSUGI [18/65]

LIFESTYLE

---

1. „Vkusno – i točka“ („Вкусно – и точка“) ruski je lanac restorana brze hrane koji od 2022. djeluje uglavnom u objektima u kojima je prije djelovao koji **lanac restorana brze hrane**?
2. Haloterapija je vrsta alternativne medicine pri kojoj se koristi koja učestala **namirnica**, a njom se najčešće pokušavaju izliječiti oni koji pate od dišnih tegoba i kožnih oboljenja?
3. „Merry Christmas“, napisao je testni inženjer Neil Papworth i poslao 3. prosinca 1992. prvu poruku putem koje **usluge**?
4. *30 under 30*, *500*, *The World's most valuable sports teams*, *The World's 100 Most Powerful Women*, *Global 2000* i *The World's Billionaires* neki su od popisa koje jednom godišnje sastavlja koji američki **časopis**?

5. Razvile su se iz polučizmi nazvanih Oxonian koje su ušle u modu na jednom sveučilištu početkom 19. stoljeća. Kako se u anglofonim zemljama, a i kod nas, nazivaju **cipele** poput ovog modela sa slike? <https://ibb.co/VWw3xw4j>
6. Koji **koktel** ima u nazivu dvije riječi koje počinju na isto slovo, uvršten je među „klasike” Međunarodne barske udruge, a radi se od votke, đumbirovog piva i svježeg soka limete i poslužuje u bakrenoj šalici?
7. Na kojem **otoku** možete pojesti nacionalni specijalitet *lamprais* koji se sprema u listu banane, pa popiti *arrak* – destilirani fermentirani sok (iliti rakiju) od cvjetova kokosa?
8. U ožujku je naselje Pila u Stubičkim Toplicama na jedan dan na tablu s imenom mjesta dodalo naziv koje švedske **kompanije** u znak zahvale za donaciju lokalnom DVD-u?
9. Koju **državu** u imenu ima ova popularna vježba za trbušne mišiće, posebno za jačanje bočnih trbušnih mišića i središnjeg dijela tijela? <https://ibb.co/mVqmf3F5>
10. Riža s mesom i povrćem ovdje nije ni rižoto, ni paella. Pod kojim **četveroslovnim imenom** je poznat ovaj uzbekistanski nacionalni specijalitet koji se priprema kako za svečane prilike tako i kao ulična hrana u velikim kotlovima? <https://ibb.co/BK5LQ280>
11. Miray Cruises 2023. ponudili su krstarenje *Life at Sea* prema kojem su putnici trebali 3 godine živjeti na brodu i pritom posjetiti 382 luke u 140 država, a sve to su platili minimalno 200 000 dolara. Manje od 2 tjedna prije predviđenog polaska, krstarenje je otkazano i sad je kompanija pod istragom radi potencijalne prevare. U kojem su lučkom **gradu** svoje krstarenje iz snova trebali započeti?
12. Koja je kineska **internetska platforma**, osnovana u Nanjingu 2008., danas jedna od najvećih svjetskih maloprodajnih tvrtki za brzu modu? Tvrtka koristi analizu podataka za praćenje preferencija kupaca i prilagođava proizvodnju u skladu s potražnjom, lansirajući tisuće novih proizvoda dnevno.

1. McDONALD'S [64/65]
2. SOL [57/65]
3. SMS (Short Message Service) [54/65]
4. FORBES [51/65]
5. OKSFORDICE / OXFORD shoes [49/65]
6. MOSCOW MULE [52/65]
7. ŠRI LANKA [10/65]
8. HUSQVARNA [35/65]
9. RUSIJA (ruski zaokret ili twist) [41/65]
10. PLOV [7/65]
11. ISTANBUL [2/65 – Knežević&Jurić, Smiljanić&Zolić]
12. SHEIN [41/65]

POVIJEST

---

1. Prema narodnoj predaji, 22-godišnja Karolina Belinić (rođena Kranjec) odjevena u crnu elegantnu i dekoltiranu haljinu 3. srpnja 1813. godine razgovarala je s visokim časnikom **čije vojske** i uvjerila ga kako je daljnje razaranje Rijeke nepotrebno?
2. Otkad je osnovan 1494. pa sve do kad ga nije uništio potres i tsunami 1692. godine, Port Royal je bio najveći i najrazvijeniji grad Kariba, koji je kao tadašnji piratski centar svijeta bio prepun krčmi, kockarnica i bordela. Na kojem je to **otoku** Henry Morgan bio guverner i vladao iz Port Royala?
3. Jugoslavija mu je 1977. dodijelila Orden jugoslavenske velike zvijezde, a godinu kasnije osvojio je Nobelovu nagradu za mir. Koji je treći **predsjednik svoje države** ubijen 1981. tijekom vojne parade?
4. Takozvana „kava s mlijekom politika“ razdoblje je dominacije oligarhije u politici koje **države** početkom 20. stoljeća? U dvije najbogatije savezne države upravo su ti proizvođači stvorili bogate kapitaliste.
5. Stari Rimljani voljeli su terme. Tako su Aquae i Aurelia Aquensis nekadašnji nazivi za današnji Baden-Baden. Nekadašnji Aquae Sulis današnji je Bath. Koji se današnji **grad** nalazi na području nekadašnjeg Aquae Ispalis?
6. Kir Veliki, Darije Veliki i Kserkso najpoznatiji su pripadnici dinastije koju je utemeljio koji **vladar** za kojeg se smatra, ako je uopće postojao, da je vladao s 8. na 7. stoljeće prije Krista?
7. Kako se prema **nalazištu** u blizini Beograda, koje je Miloje Vasić otkrio početkom 20. st., naziva neolitička kultura koja se na području jugoistočne Europe razvila između 5400. i 4500. pr. Kr.?
8. Srednjovjekovni sultanat Ajuran u svoje je vrijeme bila jedina morska sila u Africi i smatra se da su oni prvi Afrikanci koji su imali kontakt s Kinom. Ajuran se približno prostirao na teritoriju koje **današnje države**?
9. Koji je **revolucionar**, poznat kao „otac moderne Kine“, predvodio pokret za svrgavanje dinastije Qing, osnovao Kuomintang te postavio temelje za uspostavu Republike Kine 1912. godine?
10. Koji je **unuk slavnog Luja XIV.** godine 1700. postao prvi vladar Španjolske iz dinastije Bourbona, iste dinastije koja Španjolskom vlada i danas preko kralja Filipa VI.?
11. Janibeg je bio jedan od potomaka Džingis-kana koji je kao vođa Zlatne horde sredinom 14. stoljeća predvodio opsadu grada Caffa (danas Feodosija) na Krimu. Njegovu vojsku napala je i oslabila kuga, pa je primijenio prvu zabilježenu taktiku biološkog ratovanja: katapultirao je zaražene leševe unutar zidina grada. Efekt je bio pozamašan jer su zaraženi štakori brodovima zarazu donijeli u koju **pomorsku republiku**, čija je kolonija bila Caffa?
12. Za vrijeme obje kulture nastajali su geoglifi. Paracas je kultura koja je prethodila i snažno utjecala na koju **pretkolumbovsku kulturu** (~100 pr. Kr. – ~800.)?

1. **BRITANSKE / ENGESKE [24/65]**
2. **JAMAJK [38/65]**
3. **Anwar al-SADAT [31/65]**
4. **BRAZIL [54/65]**
5. **VARAŽDINSKE TOPLICE [30/65]**
6. **AHEMEN [33/65]**
7. **VINČA [33/65]**
8. **SOMALIJA [33/65]**
9. **SUN Yat-sen [16/65]**
10. **FILIP V. [7/65]**
11. **Republika GENOVA [25/65]**
12. **NAZCA [32/65]**

POP KULTURA

---

1. Baby Lasagna ima Stipu, Branku i Gertrudu, a Taylor Swift ima Meredith Grey, Benjamina Buttona i Oliviu Benson. **Koga to** vole ovi pjevači?
2. Daniel Harmon, američki scenarist i producent koji je pohađao Glendale Community College, uz animirani „Rick i Morty“ najpoznatiji je kao autor kojeg **sitcoma** (2009. – 2015.)?
3. Koja **pjesma** repera 21 Savage iz 2024. godine dijeli ime s riječju koju Danny više puta izgovara i ispisuje na vratima u filmu „Isijavanje“?
4. Koje **ime** povezuje glavnog antagonista iz „Watchmena“ i jednu od posljednjih epizoda kultnog „Breaking Bada“? <https://ibb.co/s9Fxy1y>
5. Unatoč najvećem broju glasova publike, Ogenj nije pobijedio na Dori pa tako nas ni ove godine neće predstavljati kajkavski dijalekt na Eurosongu. Možda će im utjeha biti pobjednici Melodifestivalena. Koja će finska **grupa** s pjesmom „Bara Bada Bastu“ predstavljati Švedsku i možda odnijeti pobjedu na ovogodišnjoj Euroviziji?
6. Bhanu Athaiya ostavila je značajan trag u Bollywoodu i to kao dizajnerica kostima za preko 100 filmova u karijeri koja je trajala skoro 60 godina. Athaiya je i prva osoba iz Indije koja je osvojila Oscara – za koji **film** koji počinje u Južnoj Africi 1893. godine?
7. Kako se zove **portorikanski pisac**, prva osoba koja je samostalno izdala knjigu i pritom prodala više od milijun primjeraka na Amazonu? Glavni junak mu je dr. Gideon Box, a pisac i ime i prezime dijeli s engleskim filozofom poznatim kao „otac liberalizma“.
8. Kathleen Hanna, Kathi Wilcox i Tobi Vail pankerice su i pionirke *Riot grrrl* pokreta, kroz čije se žestoke nastupe provlače feministički tekstovi, a djeluju **bendu kojeg imena?**

9. YouTuber Vladimir Shmondenko poznat je po tome što glumi Anatolyja, koji se u uniformi čistača pojavljuje u određenoj vrsti objekta i iznenađuje promatrače time što iznimno vješto izvodi **koju radnju**? <https://ibb.co/ch8t2GSP>
10. Po nagrađivanom scenariju Rone Žulj i Luke Rukavine, a nadahnut poznatom Ezopovom basnom, 2023. snimljen je koji prvi hrvatski 3D dugometražni animirani **film**?
11. Billie Eilish osvojila je Grammyja za pjesmu godine dvije godine zaredom za „Bad Guy“ i „Everything I Wanted“. Koja je jedina **izvođačica** kojoj je to još uspjelo, za nježne klasike „The First Time Ever I Saw Your Face“ i „Killing Me Softly with His Song“ 70-ih godina?
12. Judith Love Cohen je američka zrakoplovna inženjerka poznata po svom radu na sustavu za vođeno prekidanje misije (Abort Guidance System) koji je pomogao spasiti Apollo 13. No ona je i majka **kojeg poznatog glumca i glazbenika**? Njegov bend, koji je osnovao s Kyleom Gassom, osvojio je Grammyja 2015. za najbolju metal izvedbu za pjesmu „The Last in Line“.

1. **MAČKE [64/65]**
2. **COMMUNITY / KLUB OTPISANIH [36/65]**
3. **REDRUM [29/65]**
4. **OZYMANDIAS [30/65]**
5. **KAJ [29/65]**
6. **GANDHI [37/65]**
7. **John LOCKE [18/65]**
8. **BIKINI KILL [12/65]**
9. **DIŽE UTEGE / VJEŽBA U TERETANI [31/65]**
10. **CVRČAK I MRAVICA [21/65]**
11. **Roberta FLACK [32/65]**
12. **Jack BLACK [34/65]**

PRIRODA

---

1. **Tko je** doktorirao disertacijom „O opažanju oblaka, te dnevnom i godišnjem periodu oblaka u Bakru“, a između ostalog, proučavao je i tornado kod Novske 1892. godine?
2. Ako šetate šumom između siječnja i ožujka, pronaći ćete koji bijeli zaštićeni **cvijet**? Svi dijelovi biljke su otrovni, a u literaturi se navodi da su zabilježena i trovanja kada su ljudi pili mlijeko stoke koja je pasla tu biljku. <https://ibb.co/7td610sC>
3. Kajmanski otoci britanski su teritorij poznat kao porezni raj. Manje je poznato da se taj teritorij sastoji od tri otoka: Veliki Kajman, Mali Kajman i Kajman _____. Na praznu crtu ide koji **hrvatski otok**, ako maknemo kvačicu iz jednog slova u imenu?
4. Nakon erupcije vulkana Tambora dogodila se „godina bez sunca“ i nedostajalo je hrane. U Europi je značajno smanjen broj konja koji su ili ugibali od gladi ili bi ih ljudi pojeli, a to je onda dovelo do problema u transportu. Aristokrat Karl von Drais de Sauerbron dosjetio se alternative i stvorio **preteču čega**?
5. Gradovi Serekunda i Banjul tvore urbano područje na ušću koje **rijeke**, a tamo živi oko polovice stanovništva istoimene države?
6. S korijenom u latinskoj riječi za „korijen“, **kako se u medicini naziva** potpuno uništenje uzročnika zarazne bolesti koja time nestaje i ne može se ponovo javiti?
7. Po kojem je **sudobitniku Nobelove nagrade** za fiziku iz 1903. nazvana SI jedinica za mjerenje aktivnosti radioaktivnog izvora, pri čemu ista označava jedan raspad atomske jezgre u sekundi?
8. Ruanda i DR Kongo trenutno su najveći svjetski dobavljači kojeg vrlo tvrdog **metala** atomskog broja 73 s vrlo visokim talištem? Koristi se za laboratorijsku i industrijsku opremu kao što su reakcijske posude i vakuumske peći, a ako ste ikad otvorili koji elektronički uređaj, vidjeli ste ovakav kondenzator u kojem ima tog metala. <https://ibb.co/Zpz4NkzJ>
9. Kako zovemo kemijske **tvari** koje organizmi izlučuju u okoliš s ciljem izazivanja reakcija kod drugih pripadnika iste vrste? Mogu imati različite funkcije, poput privlačenja partnera, označavanja teritorija, upozorenja na opasnost, regulacije socijalnog ponašanja itd.
10. Dobitnik Turingove nagrade iz 2023. godine, Robert Metcalfe formulirao je Metcalfov zakon u telekomunikacijama, a 1970-ih kad je radio za Xerox s kolegama je razvio koju danas široko korištenu **žičanu tehnologiju** za prijenos informacija?
11. Vancouver, Seattle i neki manji gradovi u okolici nisu smješteni direktno na Tihom oceanu, već na kojem njegovom rubnom **moru**, čije ime dolazi od imena domorodaca koji tu žive, a počelo se koristiti tek krajem 1980-ih? <https://ibb.co/zT4D0pYv>
12. Zelena područja na karti označavaju područja na kojima danas živi koja **velika životinja**, koja je istrijebljena iz prirode prije 100-ak godina, da bi ipak bila spašena preko primjeraka iz zatočeništva? <https://ibb.co/BHZDfTLv>

1. **Andrija MOHOROVIČIĆ [51/65]**
2. **KUKURIJEK [16/65]**
3. **BRAČ [29/65]**
4. **Preteču BICIKLA [39/65]**
5. **GAMBIJA [35/65]**
6. **ERADIKACIJA [43/65]**
7. **Henri BECQUEREL [43/65]**
8. **TANTAL [6/65]**
9. **FEROMONI [60/65]**
10. **ETHERNET [5/65]**
11. **SALIŠKO more [5/65]**
12. **EUROPSKI BIZON / ŽUBR [43/65]**

SPORT I IGRE

---

1. **Na čemu** se utrkuju natjecatelji na utrci *Elfstedentocht* koja prolazi kroz 11 frizijskih gradova u duljini 200 km? Posljednji put održana je 1997., a zbog klimatskih promjena u opasnosti je da se nikad više ne održi.
2. Protiv reprezentacije **koje države** svjetskih nogometnih prvaka Hrvatska nikad nije odigrala utakmicu?
3. **Što** se to ovdje igra? <https://ibb.co/Lh6WkZMn>
4. Grad u kojem bi se 2034. trebale održati Zimske olimpijske igre, već je ugostio to isto natjecanje koje **godine**?
5. Koja je **sportašica** na poluvremenu ovogodišnjeg Superbowla za vrijeme nastupa Kendricka Lamara izvela *Crip Walk* kojeg je proslavila još 2012. nakon pobjede u olimpijskom finalu?
6. Južnokorejski general Choi Hong Hi nije bio sretan što se nešto što je on stvorio koristi u antikomunističkoj propagandi, pa je nakon raznih peripetija 1979. otišao živjeti u Sjevernu Koreju i podučavati to što je stvorio. **Što je** Choi stvorio?
7. U kojoj je **plivačkoj disciplini** Sanja Jovanović četiri puta rušila svjetski rekord u 25-metarskom bazenu, između ostalog i u Rijeci na EP 2008. godine?
8. Koje se **piće** tradicionalno svake godine poklanja pobjedniku utrke Indianapolis 500 otkako je Louis Meyer prvi put dobio bocu 1936. godine?
9. Kad na utakmici ragbija 7 igrač dobije žuti karton, isključen je na dvije minute bez prava zamjene. Na koliko je **minuta** isključen igrač koji dobije žuti karton na utakmici velikog ragbija s 15 igrača?

10. Argentinka Luciana Aymar osam je puta osvajala nagradu na najbolju svjetsku igračicu. Generalno smatrana najboljom igračicom u povijesti, njezini su nadimci *La Maga* i *Maradona* – kojeg **sporta**?
11. U raznim izborima proglašena najboljom videoigrom 2024., u kojoj se **igri** naslovni robot i njegova posada bore protiv zelenog *ali*ena Space Bully Nebulaxa, a pritom se susreću gostujući likovi iz raznih PlayStation igara, čime ta platforma obilježava 30 godina postojanja? <https://ibb.co/7N8yG5sy>
12. U četvrtfinalu je svladao Nathana Aspinalla, a u polufinalu Stephena Buntinga. **Tko** je pobjedom nad Michaelom van Gerwenom u finalu postao najmlađi svjetski prvak u svom sportu?

1. Na KLIZALJKAMA / na LEDU [35/65]
2. URUGVAJ [62/65]
3. BOWLING / KUGLANJE [42/65]
4. 2002. [25/65]
5. Serena WILLIAMS [50/65]
6. TAEKWONDO [41/65]
7. 50 M LEĐNO [17/65]
8. MLAĆENICA / STEPKA / prihvaća se i MLIJEKO [43/65]
9. 10 [5/65]
10. HOKEJ NA TRAVI [16/65]
11. ASTRO BOT [22/65]
12. Luke LITTLER [48/65]

FINALE

---

1. Postavljen na mjesto kreativnog direktora 1994. godine, Tom Ford je zaslužan za preporod koje talijanske **modne kuće** tijekom 1990-ih? Jedna od njegovih najpoznatijih revija za tu kuću bila je revija iz 1996. s bijelom haljinom s izrezima. Modna kuća nosi ime po svom osnivaču. <https://ibb.co/pjx7j0DW>
2. Po kojem je **egipatskom bogu** Thor Heyerdahl nazvao dva čamca od papirusa koja je izgradio s namjerom da dokaže da su drevne civilizacije mogle prijeći Atlantik? Jedan čamac nije uspio, ali drugi je iz Maroka stigao do Barbadosa.
3. U kojoj se **državi** nalazi grad Léogâne, u kojem je oko 90% građevina oštećeno u jednoj od najsmrtonosnijih elementarnih nepogoda ovoga stoljeća?

4. Koji je **trofej** Ottorino Barassi od 1938. do 1950. skrivao u Italiji, a 1983. ukraden je u Rio de Janeiru i do danas nije pronađen?
5. Pulitzerom nagrađeni autor, Douglas Hofstadter, izjavio je da njegova knjiga iz 1979. ne govori o vezama matematike, umjetnosti i glazbe, već o tome kako spoznaja proizlazi iz skrivenih neuroloških mehanizama. Koji **matematičar**, koji **umjetnik** i koji **skladatelj** se nalaze u naslovu?
6. Dvomilijunski Guwahati najveći je grad koje **indijske savezne države**, svjetski poznate po plantažama čaja na obalama rijeke Brahmaputre? <https://ibb.co/FLYpvNvy>
7. Koji je **glumac**, sin legendarnog košarkaša, odigrao Colossusa u filmovima o Deadpoolu, a u igri „Call of Duty: Modern Warfare“ dao glas Nikolaju, vlasniku ruske privatne vojske? Ako vas ne zanimaju ni superjunaci ni ratne videoigre, glumio je i u „Larinom izboru“.
8. Jedna od četiri željezničke stanice u Lihtenštajnu nalazi se ispred sjedišta uprave koje velike **kompanije** koja globalno zapošljava tek nešto manje ljudi nego Lihtenštajn ima stanovnika?
9. Koji je **Zakonodavac** (1494. – 1566.) pod pseudonimom Ljubavnik (Muhibbi) pisao pjesme? Neke od njih bile su posvećene i konkubini koja mu je postala zakonitom suprugom.
10. S Laurom Siegemund Mate Pavić osvojio je pobjednički trofej u mješovitim parovima na US Openu, s Gabrielom Dabrowski na Australian Openu (uz dva poraza u finalu Roland Garrosa), a s kojom ga je **Ukrajinkom** osvojio na Wimbledonu?
11. Nobelovac Miguel Ángel Asturias tijekom Hladnog je rata bio cijenjen na obje strane. Lenjinovu nagradu za mir dobio je nakon što je u „Banana trilogiji“ pisao o stranoj (posebno američkoj) kontroli industrije banana i eksploataciji domaće radne snage – u kojoj **državi**?
12. Koja **domaća poema** iz 17. stoljeća obrađuje istu temu kao i jedna od posljednjih Rembrandtovih slika? <https://ibb.co/0pDtXvZk>
13. Kako se u japanskoj kulturi nazivaju **božanstva ili duhovi smrti**, često prikazani kao vodiči duša u zagrobni život, a popularizirani su u mangama i anime serijama poput „Bilježnica smrti“ („Death Note“)?
14. Kako se zove najveće slatkovodno **jezero** jugoistočne Azije, smješteno u Kambodži, poznato po svom sezonskom mijenjanju smjera toka rijeke koja ga napaja i po vitalnoj ulozi u ribarstvu i životu lokalnog stanovništva?
15. Poznat po svojem osebujnom stilu s obaveznom ogromnom štopericom oko vrata, koja je **hip hop ikona** s Chuck D-om 1985. osnovala kulturni Public Enemy? <https://ibb.co/ynf3PCq0>
16. Nakon što je pogubljen katolički svećenik Miguel Hidalgo y Costilla, pokretač meksičkog Rata za nezavisnost, koji ga je **svećenik** naslijedio u toj ulozi, pri čemu ga je dočekala ista sudbina četiri godine kasnije? Danas njegovo ime nosi jedna meksička savezna država te glavni grad savezne države Michoacán.
17. Koji je **zahvat iz borilačkih sportova** ujedno i ime kompilacijskog albuma Willija Nelsona na kojem pjeva duete s različitim glazbenicima? Tamo je npr. pjesma „Seven Spanish Angels“, duet s Rayom Charlesom, koju je Mišo Kovač kod nas proslavio kao „Ti si pjesma moje duše“.

18. Koji izumrli **jezik** je zabilježen u „Uputama Šurupaka“ i „Himni hramu u Kešu“, čime spada među najstarije dokumentirane jezike na svijetu? Dijalekt muškaraca Emegir razlikovao se od Emesala, kojim su se služile isključivo žene.
19. Koja **vrsta agave**, porijeklom iz Meksika, daje čvrsto vlakno koje se koristi za izradu jastučića za uklanjanje suhe kože? To se vlakno još češće koristi pri izradi tepiha.
<https://ibb.co/MDN0BmQv>
20. Koji je **njemački filozof i sociolog**, predstavnik Frankfurtske škole, razvio teoriju komunikativne racionalnosti, a njegovo glavno djelo je „Teorija komunikativnog djelovanja“? Umjesto da se koriste prisilni strukturalni elementi poput novca ili moći, pomoću kojih se može održati struktura modernih kapitalističkih društava, on predlaže da jezik bude građevni element međusobnog razumijevanja.
21. Danas podijeljena između Ukrajine i Rumunjske, koja se geografska i povijesna **regija** prostire na sjeveroistočnim Karpatima, a tamo su i dva nacionalna parka? <https://ibb.co/v4BvwZQG>
22. Kojeg su **skladatelja** iz razdoblja klasicizma prijatelji zvali nadimkom „Schwammerl“, što znači „mala gljiva“, zbog niskog i zdepastog stasa?
23. S 89 golova u 142 nastupa za reprezentaciju, Mohtar Dahari smjestio se na četvrto mjesto najboljih reprezentativnih strijelaca svih vremena, iza Ronalda, Messija i Ali Daeija. Kažu da je odbio ponudu Real Madrida i ostao vjeran svom Selangoru od 1972. do 1987. U kojoj **državi** Dahari nakon prerane smrti s 37 godina ima status ikone? <https://ibb.co/v6GNhSQf>
24. Fraza „*Denial is a river in Egypt*“ inspirirala je koju mladu **repericu** za njezin ovogodišnji hit „DENIAL IS A RIVER“ u kojem svojoj terapeutici objašnjava kako ju je dečko varao s muškarcem? <https://ibb.co/Q7561ycR>
25. Koja **američka tvrtka** za proizvodnju slušalica često izrađuje slušalice u jarkim bojama i u ograničenim serijama? Njezin logotip prikazuje siluetu lubanje.
26. Koji se francuski **fotograf** smatra ocem modernog fotonovinarstva? Bio je pionir u korištenju formata 35 mm, majstor „iskrene fotografije“ i autor koncepta „odlučujućeg trenutka“.
27. Prema njoj, u svemiru postoje brojne inteligentne civilizacije, ali se skrivaju kako ih druge ne bi otkrile i uništile. Nazvana po romanu Liua Cixina, koja je **hipoteza** jedno od mogućih rješenja Fermijeva paradoksa?
28. Osman Hamdi Bey u kasnoj fazi Otomanskog Carstva bio je značajni arheolog i slikar. Na njegovom najpoznatijem djelu vidimo derviša kako trenira koje **životinje**? Slika je odrezana.
<https://ibb.co/d4QFNdP8>
29. Koja je **Australka** na Ol u Parizu u slalomu na divljim vodama osvojila oba pojedinačna zlata (C1 i K1) te je sad sa šest medalja najodlikovanija olimpijka u povijesti ovog sporta?
30. Koje ime nosi **čudovište** sa surlom iz korejskog folklora koje jede željezo, a našlo se u naslovu danas kulturnog klasika i vjerojatno globalno najgledanijeg sjevernokorejskog filma ikad, snimljenog 1985.? <https://ibb.co/d4j4QbGR>
31. Simbol kojeg je bavarskog **grada** kameni most na Dunavu, remek-djelo srednjovjekovnog graditeljstva, koji je sve do 1930-ih bio i jedini most u gradu? <https://ibb.co/v0sw4VP>

32. Koja tropska **biljka**, latinskog naziva *Colocasia esculenta*, poznata po svojim jestivim gomoljima bogatim škrobom, predstavlja osnovnu prehrambenu namirnicu u mnogim dijelovima Azije, Oceanije i Afrike te se često koristi za pripremu jela kao što je *poi* u havajskoj kuhinji? <https://ibb.co/tpg7kjdH>
33. Kako se **prezivao** kapetan britanskog trgovačkog broda iz 18. stoljeća koji je tvrdio da su mu španjolski mornari odsjekli uho kad su mu zaplijenili brod u Karipskom moru? Nekoliko godina kasnije svoje osušeno uho pokazao je britanskom parlamentu kao dokaz španjolske brutalnosti, što je poslužilo kao propagandni alat za poticanje britanske javnosti i vlade na rat protiv Španjolske, do čega je na Karibima došlo niti godinu kasnije.
34. Koja je afrička **država** s 95,5 litara godišnje po stanovniku, što je više i od Hrvatske, u zadnjih nekoliko godina postala uvjerljivo najveći potrošač piva na kontinentu, što se pripisuje rastućoj urbanizaciji i promjeni životnog stila?
35. Koja se jedina završena **opera** Modesta Musorgskog smatra najizvođenijom ruskom operom, a libreto joj se temelji na istoimenoj Puškinovoj drami?
36. Osvojivši tri uzastopna Svjetska prvenstva i tri uzastopne Olimpijade, pri čemu su u jednom trenu imale 112 uzastopnih pobjeda u mečevima na turnirima, Misty May-Treanor i koja **odbojkašica** na pijesku se smatraju najboljim duom u povijesti ovog sporta?
37. Orao koji sjedi na stablu Yggdrasilu i zmaj koji ispod grize njegove korijene zakleti su neprijatelji. Koja je **životinja** Ratatoskr koja trči gore-dolje po stablu i dodatno ih potiče na sukob prenoseći uvredljive poruke između njih, pa se često tumači kao simbol komunikacije?
38. Smatrana najtežom veleslalomskom stazom u kalendaru i klasikom Svjetskog skijaškog kupa čiji je dio od prve sezone tog natjecanja, iznad kojeg se alpskog **naselja** nalazi Chuenisbärgli? <https://ibb.co/RTMmQkQC>
39. Simetrični gradski rasporedi kojeg su **azijskog carstva** bili povezani s pravokutnim rezervoarima vode poznatim kao Barayi? Izgradnja Zapadnog Baraya, najvećeg i najpoznatijeg sačuvanog primjera, započela je tijekom 11. stoljeća, za vladavine kralja Suryavarmana I. <https://ibb.co/fz2XBFnP>
40. Koji je američki neo-dadaistički **umjetnik** skovao pojam „Combines“ za svoja djela koja spajaju slikarstvo i kiparstvo koristeći nekonvencionalne materijale? <https://ibb.co/m5B5ZgGZ>
41. Iako mu kritičari nisu bili blagonakloni, humoristični roman „Tri čovjeka u čamcu (a o psu da se ni ne govori)“ kojeg je **autora** postao toliko popularan da od prvog izdanja 1899. nikad nije izašao iz tiska, a i danas se neki od čitatelja sami odvažavaju na opisano putovanje Temzom?
42. Američka tvrtka Jazwares najpoznatija je po brendu mekanih plišanih igračaka zaobljenog oblika koje su počeli proizvoditi 2017. godine. Stekle su viralnu popularnost na TikToku tijekom Pandemije, a danas imaju preko 13 milijardi pratitelja. Pod kojim su **imenom**, koje se referira se na mekoću i jednu namirnicu, igračke poznate? <https://ibb.co/cKc1qq5N>

1. GUCCI [7/11]
2. RA [7/11]
3. HAITI [9/11]
4. Trofej JULESA RIMETA / trofej POBJEDNIKA NOGOMETNOG SP [11/11]
5. GÖDEL, ESCHER, BACH [5/11]
6. ASSAM [7/11]
7. Stefan KAPIČIĆ [4/11]
8. HILTI [8/11]
9. SULEJMAN Veličanstveni [11/11]
10. Ljudmila KIČENOK [2/11 – Mujkić&Mujkić, Pehar&Musa]
11. GVATEMALA [7/11]
12. SUZE SINA RAZMETNOGA [11/11]
13. SHINIGAMI [6/11]
14. TONLÉ SAP [7/11]
15. FLAVOR FLAV [8/11]
16. José María MORELOS [3/11 – Gradečak&Pavić, Iveta&Trgovec, Librenjak&Međeral]
17. HALF NELSON [1/11 – Librenjak&Međeral]
18. SUMERSKI [2/11 – Iveta&Trgovec, Librenjak&Međeral]
19. SISAL [2/11 – Pašalić&Melnik, Pehar&Musa]
20. Jürgen HABERMAS [5/11]
21. MARAMUREŞ / MARAMORŠČINA [1/11 – Librenjak&Međeral]
22. Franz SCHUBERT [3/11 – Librenjak&Međeral, Mujkić&Mujkić, Znamenaček&Hlača]
23. MALEZIJA [6/11]
24. DOECHII [7/11]
25. SCULLCANDY [0/11]
26. Henri CARTIER-BRESSON [10/11]
27. Hipoteza TAMNE ŠUME [2/11 – Idžotić&Čorak, Pašalić&Melnik]
28. KORNJAČE [2/11 – Brkljačić&Pozderac, Pašalić&Melnik]
29. Jessica FOX [4/11]
30. PULGASARI / BULGASARI [7/11]
31. REGENSBURG [3/11 – Gradečak&Pavić, Idžotić&Čorak, Librenjak&Međeral]
32. TARO [1/11 – Librenjak&Međeral]
33. JENKINS [9/11]
34. NAMIBIJA [1/11 – Idžotić&Čorak]
35. BORIS GODUNOV [2/11 – Idžotić&Čorak, Pehar&Musa]
36. Kerri WALSH JENNINGS [6/11]
37. VJEVERICA [10/11]
38. ADELBODEN [3/11 – Iveta&Trgovec, Librenjak&Međeral, Mujkić&Mujkić]
39. KMERSKO Carstvo [8/11]
40. Robert RAUSCHENBERG [5/11]
41. Jerome K. JEROME [5/11]
42. SQUISHMALLOW [7/11]